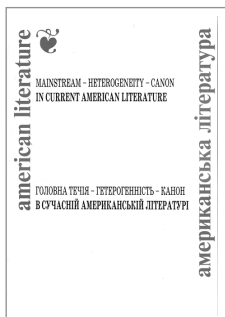


## ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЗБІРНИКА “ГОЛОВНА ТЕЧІЯ – ГЕТЕРОГЕННІСТЬ – КАНОН В СУЧАСНІЙ АМЕРИКАНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ”



2 лютого ц. р. в Інституті літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України відбулася презентація матеріалів III Міжнародної конференції з літератури США “Головна течія – гетерогенність – канон в сучасній американській літературі”, яка проходила 3–5 жовтня 2005 року. Міжнародні конференції з літератури США з 1999 р. традиційно проводяться раз на три роки Інститутом літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України разом із Київським національним університетом імені Тараса Шевченка та за підтримки Посольства США в Україні, активно залучаючи до конструктивного діалогу про найактуальніші проблеми сучасної американської літератури фахівців-літературознавців з усього світу. Не менш традиційним і очікуваним результатом роботи кожної конференції стає публікація матеріалів, які дозволяють широкій науковій спільноті

ознайомитися із продуктом ґрунтовного дослідницького пошуку. При цьому важливою ознакою як попередніх двох збірників (“Американська література після середини ХХ ст.” – 2000, “Американська література на рубежі ХХ – ХХІ ст.” – 2004 р.), так і презентованого видання “Головна течія – гетерогенність – канон в сучасній американській літературі” (2006), виявляється двомовність: статті подано англійською та українською.

На презентації збірника “Головна течія – гетерогенність – канон в сучасній американській літературі”, крім представників наукових та освітніх установ із різних міст України (Київ, Львів, Дніпропетровськ, Полтава, Луганськ, Слов’янськ, Хмельницький, Тернопіль, Миколаїв, Черкаси, Чернівці тощо), були присутні науковці Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, а також культурний аташе Посольства США в Україні п. Кортні Остріан та директор Програми Фулбрайт в Україні п. Мирон Стахів.

Тема конференції, а відповідно і збірника матеріалів “Головна течія – гетерогенність – канон в сучасній американській літературі” видається надзвичайно актуальною, адже торкається животрепетних проблем сьогоденної американської літератури, культури та суспільства загалом. Як зазначила голова редакційної колегії видання матеріалів конференції *Т.Денисова* (Київ), сучасна доба мультикультуралізму характеризується насамперед поняттям гетерогенності, тобто множинності, що зумовлено виходом на поверхню різних формант художньо-естетичної діяльності – національних, етнічних, расових, гендерних тощо. Утім, сама гетерогенність певною мірою неоднозначна, має подвійне потрактування й різновекторні можливості: з одного боку, це оживлення, збагачення американської літератури тими набутками, що закладено в середині самої нації, які тепер оприявнюються і стають продуктивними, а з другого боку – ідеться про ймовірність дисиміляції американської літератури, яка от-от може розпастися на різні гілки й перестати існувати як єдиний загальнонаціональний феномен. Тому питання канону й головної течії американської літератури в їх співвіднесенні з культурною гетерогенністю сьогодні надзвичайно актуальне.

Проте подібні питання, на думку *М.Сулими* (Київ), стають актуальними вже і для України, де мультикультуральність починає заявляти про себе на повний голос. Отже, видання “Головна течія – гетерогенність – канон в сучасній американській літературі” може виявитися цікавим і для українців, адже уможливіє зіставлення процесів, які відбуваються в американській літературі з тим, чим живе література українська, що сприятиме зближенню та взаємозбагаченню двох культур.

Думку про важливість міжкультурної взаємодії, чому, зокрема, і сприяє видання “Головна течія — гетерогенність — канон в сучасній американській літературі”, підтвердила *К.Острян*, а *М.Стахів* акцентував на необхідності подальшого розвитку такої діяльності.

Говорячи про структуру збірника, *О.Бандровська* (Львів) визначила основну рису його організації — збалансоване поєднання теорії та конкретики, що, зрештою, надає аналітичного характеру презентованому тут матеріалу.

Продовжуючи розмову, *Т.Потніцева* (Дніпропетровськ) наголосила, що цей збірник відрізняється від попередніх, які структурувалися за історико-літературним та національно-літературним принципом або принципом часового зрізу. Збірник “Головна течія — гетерогенність — канон в сучасній американській літературі” вибудовується проблемно, маючи свій сюжет, що досягає кульмінації ближче до кінця та закінчується розв’язкою на завершальному пленарному засіданні. Розмова про складні та гостродискусійні питання — що ж, власне, таке канон, що таке головна течія, що таке гетерогенність, — розпочавшись на вступному пленарному засіданні, продовжується в центральних частинах збірника, досить несподівано виявляючи ще один аспект досліджуваної проблематики: гетерогенність американської літератури зумовлює гетерогенність самого літературознавства, яке вивчає цю літературу. Дослідники наразі постають перед дилемою: чи йти їм шляхом традиційного історико-літературного аналізу гетерогенності, чи шукати якісь нові підходи до цього художнього масиву. Напруженість діалогічного дискурсу, характерна для аналітичних частин збірника, не вщухає і в останньому розділі, концептуальні статті якого претендують на підсумовування та узагальнення щодо обговорюваних питань і водночас наголошують на принциповій їх відкритості.

*Н.Жлуктенко* (Київ) звернула увагу на високий науковий рівень досліджень, поданих у збірнику, а також широку географію представництва: тут надруковано статті не лише відомих українських американістів, а й дослідників з Росії, Білорусі, країн Європи та США. Особливої ваги цьому виданню, як, зрештою, і попереднім двом, надає участь у них таких “легенд” світового американознавства, як Іхаб Хассан та Еморі Елліотт. Як зауважила *М.Коваль* (Львів), така широка участь закордонних колег виявляється корисною для повноцінного розвитку української американістики, надаючи вітчизняним науковцям можливість перебувати в курсі всіх новітніх надбань світового літературознавства, і водночас діє у зворотному напрямку: подібні двомовні видання — це крок до того, щоб Україна зазвучала окремою нотою у світовій академічній симфонії, щоб українських літературознавців почули, дізналися, як і над чим вони працюють.

*Б.Шалагінов* (Київ) вказав на ще один важливий момент щодо колективу авторів збірника, а саме — представництво в ньому не лише відомих учених, а й молодих дослідників, які, беручи участь у таких серйозних академічних виданнях, з одного боку, можуть вивчати, наслідувати науковий досвід видатних фахівців, формуючи майбутній канон української науки, а з другого — закладають нові тенденції розвитку американістики в Україні, сприяючи оновленню усталених понять про американську літературу.

Підсумовуючи розмову про презентований збірник, *О.Соколова* (Київ) говорила про широку можливість застосування цих матеріалів не лише в науковій, а й в освітній сфері і, зокрема, у школі. Адже подібні видання, демонструючи трансформації в сучасному світі, надають можливість учителям розширювати рамки свого пізнання й удосконалювати рівень свого викладання відповідно до вимог сучасності.

*Олена Дубініна*

## УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА БУКОВИНИ ЯК ТЕМА МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

10–11 травня ц. р. на базі філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича відбулася міжнародна наукова конференція “Українське письменство Буковини в загальнонаціональному літературному контексті”, присвячена 70-річчю професора Б.І.Мельничука. Знаний не лише у краї, а й далеко за його межами науковець, письменник, громадсько-культурний діяч, він заслужено вважається найкращим фахівцем заявленого в назві напрямку студій. Тож не дивно, що чернівчани та їхні гості мовили і про цей вагомий ужинок, і про найрізноманітніші аспекти розвитку пов’язаних із Буковиною власне літератури, а ще літературознавчої, фольклористичної, мовознавчої сфер філологічної науки. У конференції взяла